

DECIZIE

10 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii
Grefier

Angela Bostan
Anatol Pahopol și Veronica Negru
Marina Samatiuc

Examinând în ședință de judecată publică, cererile de apel declarate de către reprezentantul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova și de către avocatul XXXXXXXXXX în interesele lui XXXXXX împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 01 martie 2017, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a reclamantei XXXXXX împotriva lui XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, intervenient accesoriu - Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, cu privire la constatarea nulității actului juridic, recunoașterea proprietății ca fiind proprietate în devălmășie a foștilor soți, partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie.

În baza materialelor din dosar și a explicațiilor părților -

CONSTATĂ :

Circumstanțele cauzei:

Reclamanta XXXXXX s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, intervenient accesoriu - Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, cu privire la constatarea nulității actului juridic, recunoașterea proprietății ca fiind proprietate în devălmășie a foștilor soți, partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie.

În motivarea acțiunii, reclamanta XXXXXX a invocat că la data de XXXXXXXXXX a înregistrat căsătoria cu pârâtul XXXXXX, având până la căsătorie numele de familie XXXXXX, iar după căsătorie XXXXXX. În prezent, după încheierea unei noi căsătorii, având numele de familie XXXXXX. La data de XXXXXXXXXX, căsătoria cu pârâtul a fost desfăcută, din căsătorie având doi copii, fiul XXXXXX născut la XXXXXX și fiica Iustina XXXXXX, născută la XXXXXX, ambii copii la momentul desfacerii căsătoriei fiind minori, rămânând în grija mamei. Pe durata căsătoriei, împreună cu pârâtul XXXXXX au dobândit mai multe bunuri, acestea fiind supuse regimului proprietății în devălmășie, lipsind vreun contract matrimonial ce ar modifica acest regim, printre bunurile dobândite în timpul căsătoriei fiind și locuința din XXXXXX, înregistrată în Registrul bunurilor imobile ca teren cu numărul cadastral XXXXXX - pe care este amplasată casa de locuit și celelalte construcții accesorii; construcție cu numărul cadastral XXXXXX - casă de locuit; construcție cu numărul cadastral XXXXXX - construcție accesorie; - construcție cu numărul cadastral XXXXXX - construcție accesorie.

Reclamanta a mai menționat că a avut cu pârâtul XXXXXX o înțelegere în privința locuinței și construcțiilor accesorii, conform căreia, acestea urmau a-i fi transmise în întregime, deoarece după desfacerea căsătoriei, copiii minori au rămas în grija sa, formalizarea transmiterii bunurilor în litigiu urmând a fi realizată oricând la solicitarea sa, fapt nerealizat până la moment, deoarece a optat pentru înscrierea acestor bunuri direct pe numele copiilor după împlinirea majoratului. Potrivit înscrierii din registrul bunurilor imobile, rezultă că acestea sunt dobândite de către pârâtul XXXXXX de la părinții săi, Vasile și XXXXXX în temeiul contractului de donație XXXXXX din XXXXXX, ultimii dobândindu-le în temeiul contractului de vânzare - cumpărare XXXXXX din XXXXXX, a contractului de vânzare cumpărare XXXXXX din XXXXXX, a contractului de donație XXXXXX din XXXXXX, a deciziei f/n din XXXXXX și a procesului - verbal de recepție nr. 938-i din XXXXXXXXXX, acestea de fapt fiind cumpărate în anul 2000 sub formă de construcții nefinalizate din mijloace comune cât și din mijloace obținute de la părinții săi, în anii 2000 - 2001 aceste construcții fiind finalizate și amenajate, la data de XXXXXXXXXX având loc recepția finală.

Reclamanta a mai menționat că fără a-i aduce la cunoștință, pârâtul XXXXXX a înregistrat bunurile imobile XXXXXX pe numele tatălui său, XXXXXX, ultimul ulterior donându-le pârâtului, motiv pentru care consideră că atât contractul de vânzare - cumpărare XXXXXX din XXXXXX, contractul de vânzare - cumpărare XXXXXX din XXXXXX, precum și contractul de donație nr. XXXXXX din XXXXXX sunt contracte simulate, fiind încheiate cu intenția de a ascunde contractul de vânzare - cumpărare, simulat fiind și contractul de donație nr. XXXXXX din XXXXXX încheiat între pârât și părinții acestuia, aceste contracte fiind lovite de nulitate absolută, considerente pentru care, reclamanta a solicitat: constatarea nulității absolute a Contractului de donație nr. XXXXXX din XXXXXX (înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial la data de xxxxxx cu nr. xxxxxx); a Contractului de vânzare - cumpărare nr. XXXXXX din XXXXXX 0 (înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial la data de xxxxxx cu nr. xxxxxx), a Contractului de vânzare-cumpărare nr. XXXXXX din XXXXXX (înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial la data de xxxxxx cu nr. xxxxxx) și a Contractului de donație nr. xxxxxx din xxxxxx (înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial la data de xxxxxx cu nr. xxxxxx); - scoaterea de sub sechestru a bunurilor imobile din XXXXXX, înregistrate în Registrul bunurilor imobile cu numărul cadastral XXXXXX; numărul cadastral XXXXXX; numărul cadastral XXXXXX; numărul cadastral XXXXXX; sechestru din xxxxxx xxxxxx aplicat prin Ordonanța ofițerului de urmărire penală, Procuratura anticorupție, autorizat prin încheierea nr. XXXXXX din XXXXXX; - declararea proprietății comune în devălmășie a lui XXXXXX și XXXXXX asupra bunurilor imobile din XXXXXX, înregistrate în Registrul bunurilor imobile cu numărul cadastral XXXXXX; numărul cadastral XXXXXX; numărul cadastral XXXXXX; numărul cadastral XXXXXX; partajarea bunurilor în litigiu prin transmiterea lor în întregime către reclamanta XXXXXX, precum și încasarea tuturor cheltuielilor de judecată.

La data de 15 decembrie 2016, reprezentantul reclamantei XXXXXX a depus o cerere, prin care a concretizat pretențiile din cererea de chemare în judecată, solicitând constatarea proprietății comune în devălmășie a lui XXXXXX și XXXXXX asupra numărului total de xxxxxx acțiuni din cadrul societății XXXXXX S.A., persoanei juridice din România cu numărul de ordine în Registrul Comerțului XXXXXX atribuit la data de XXXXXX, cod unic de înregistrare XXXXXX atribuit la data de XXXXXX cu sediul în municipiul XXXXXX și împărțirea lor prin transmiterea către XXXXXX în proprietate personală și exclusivă a numărului total de xxxxxx acțiuni a societății XXXXXX S.A., iar pârâtului XXXXXX a-i transmite în proprietate personală și exclusivă xxxxxx acțiuni.

În motivarea cererii de concretizare a acțiunii, reprezentantul reclamantei a invocat că suplimentar posesiei locuinței conform

în motivarea cererii de concretizare a acțiunii, reprezentantul reclamantei a invocat ca suplimentar partajării locuinței comune înțelegerii avute la desfacerea căsătoriei, reclamanta solicită partajarea și a altui bun proprietate comună în devălmășie a lui XXXXXX și XXXXXX și anume a acțiunilor deținute de către foștii soți în cadrul societății XXXXXX S.A., persoană juridică din România. În privința acestor bunuri, la data de XXXXXXXXXX părțile au semnat contractul de tranzacție privind partajarea averii comune, prin care pârâtul XXXXXX declară și recunoaște că numărul total de xxxxxx acțiuni în cadrul societății XXXXXX S.A. dobândite în comun cu reclamanta în timpul căsătoriei, cu titlu oneros și din mijloacele lor comune, fiind proprietatea lor comună în devălmășie, contract în temeiul căruia părțile au decis încetarea proprietății comune în devălmășie asupra acțiunilor deținute în comun în număr de xxxxxx în cadrul societății XXXXXX S.A. prin atribuirea fiecăruia a câte 1/2 parte, și anume: pârâtului XXXXXX revenindu-i în proprietate personală și exclusivă xxxxxx acțiuni, iar lui XXXXXX revenindu-i în proprietate personală și exclusivă xxxxxx acțiuni, fapte invocate de către reclamanta XXXXXX și în apelul depus împotriva sentinței Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din XXXXXXXXXX, prin care ultima a solicitat casarea acesteia în partea aplicării măsurii de siguranță sub formă de confiscare specială față de imobilul din XXXXXX, a cărui valoare a fost estimată la suma de 4 622 173 lei, precum și față de cota socială din cadrul companiei xxxxxx S.A. de 95,37 %, estimată la 5 795 829,95 lei, solicitând și scoaterea bunurilor de sub sechestru. Apelul reclamantei a fost admis, Curtea de Apel Chișinău la data de XXXXXXXXXX dispunând ca litigiile în această parte să fie soluționate în ordinea procedurii civile, cu menținerea sechestrului pe bunurile menționate până la pronunțarea hotărârii instanței civile asupra litigiilor.

Prin cererea de concretizare a pretențiilor din data de 22 februarie 2017, reprezentantul reclamantei și-a modificat pretențiile din acțiune, solicitând constatarea nulității absolute a contractului de donație nr. XXXXXX din xxxxxx înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial la data de XXXXXXXXXX cu nr. XXXXXX; - constatarea actului avut în vedere prin contractul de donație nr. XXXXXX din xxxxxx ca fiind transferul proprietății asupra bunurilor imobile care constituie obiect al acestuia din patrimoniul pârâților XXXXXX și XXXXXX în patrimoniul pârâtului XXXXXX și al XXXXXX; - constatarea (recunoașterea) proprietății comune în devălmășie a lui XXXXXX și XXXXXX asupra bunurilor imobile din xxxxxx, înregistrate în Registrul bunurilor imobile cu numărul cadastral XXXXXX; numărul cadastral XXXXXX; numărul cadastral XXXXXX; numărul cadastral XXXXXX și împărțirea lor prin transmiterea în întregime reclamantei; - determinarea a 1.0 cotă - parte (proprietate exclusivă) a reclamantei XXXXXX asupra bunurilor imobile din XXXXXX, înregistrate în Registrul bunurilor imobile cu numărul cadastral XXXXXX; numărul cadastral XXXXXX; numărul cadastral XXXXXX; numărul cadastral XXXXXX; - scoaterea de sub sechestru a bunurilor imobile din XXXXXX, înregistrate în Registrul bunurilor imobile cu numărul cadastral XXXXXX; numărul cadastral XXXXXX; numărul cadastral XXXXXX și numărul cadastral xxxxxx; - constatarea (recunoașterea) proprietății comune în devălmășie a lui XXXXXX și XXXXXX asupra numărului total de 11.646.231 acțiuni în cadrul societății xxxxxx S.A., persoană juridică din România, având numărul de ordine în Registrul comerțului: XXXXXX, atribuit în data de XXXXXXXXXX; cod unic de înregistrare: XXXXXX, atribuit la data de XXXXXXXXXX; având sediul în XXXXXX; împărțirea lor prin transmiterea către XXXXXX în proprietate personală și exclusivă a numărului total de 5.823.116 acțiuni în cadrul societății xxxxxx S.A., iar către XXXXXX transmiterea în proprietate personală și exclusivă a numărului total de 5.823.115 acțiuni în cadrul societății xxxxxx S.A. precum și scoaterea de sub sechestru a numărului total de 5.823.116 acțiuni a S.A. xxxxxx ce aparțin reclamantei XXXXXX.

Poziția primei instanțe:

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 01 martie 2017, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de către XXXXXX împotriva lui XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, intervenient accesoriu - Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la constatarea nulității actului juridic, recunoașterea proprietății ca fiind proprietate în devălmășie a foștilor soți, partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie. A fost declarat nul contractul de donație nr. XXXXXX din XXXXXX încheiat între XXXXXX și XXXXXX, XXXXXX în privința bunului imobil situat în XXXXXX, autentificat notarial de către notarul Natalia Poțelueva, ca fiind ilegal. S-a constatat proprietatea comună în devălmășie a reclamantei XXXXXX și a pârâtului XXXXXX - 1,0 cotă - parte asupra bunurilor imobile din XXXXXX cu numărul cadastral XXXXXX (casă individuală de locuit), construcția cu numărul cadastral XXXXXX (casă de locuit), construcția accesorie cu numărul cadastral XXXXXX (garaj) și construcției accesorii cu numărul cadastral XXXXXX (garaj cu beci). Au fost partajate bunurile proprietate comună în devălmășie ale lui XXXXXX și XXXXXX și s-au atribuit în proprietate personală a lui XXXXXX și XXXXXX dreptul de proprietate asupra a 1/2 cotă-parte ideală pentru fiecare, asupra bunului imobil situat în XXXXXX cu numărul cadastral XXXXXX, construcției cu numărul cadastral XXXXXX, construcției accesorii cu numărul cadastral XXXXXX și construcției accesorii cu numărul cadastral XXXXXX.

S-a menționat că hotărârea în această parte servește temei pentru Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, filiala Întreprinderii de Stat „Cadastru” de a introduce modificări în Registrul bunurilor imobile. S-a constatat proprietatea comună în devălmășie a reclamantei XXXXXX și pârâtului XXXXXX asupra numărului total de 11646.231 de acțiuni în cadrul S.A. xxxxxx cu sediul XXXXXX cu numărul de ordine în Registrul comerțului, XXXXXX atribuit la data de XXXXXX, cod unic de înregistrare XXXXXX atribuit la data de XXXXXXXXXX. Au fost partajate bunurile proprietate comună în devălmășie ale lui XXXXXX și XXXXXX și s-au atribuit în proprietate unipersonală lui XXXXXX 5.823.116 de acțiuni în cadrul S.A. xxxxxx, iar lui XXXXXX s-a atribuit în proprietate personală numărul de 5.823.115 de acțiuni în cadrul S.A. xxxxxx. S-a menționat că la intrarea în vigoare a prezentei hotărâri, urmează a fi anulat sechestrul aplicat asupra 1/2 cotă-parte ideală, care aparține cu drept de proprietate lui XXXXXX, din bunul imobil situat în xxxxxx cu numărul cadastral xxxxxx, construcția cu numărul cadastral xxxxxx, construcția accesorie cu numărul cadastral xxxxxx.02 și construcția accesorie cu numărul cadastral xxxxxx prin Ordonanța ofițerului de urmărire penală, Procuratura Anticorupție autorizat prin încheierea nr. xxxxxx din xxxxxx precum și pe acțiunile Societății pe Acțiuni xxxxxx în număr de 5.823.116 de acțiuni, care aparțin cu drept de proprietate lui XXXXXX. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Solicitățile apelanților:

Nefiind de acord cu hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 01 martie 2017, împotriva acesteia a declarat apel nemotivat reprezentantul Ministerului Finanțelor, care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri, prin care a respinge acțiunea reclamantei XXXXXX împotriva lui XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, intervenient accesoriu - Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, ca fiind neîntemeiată și depusă cu omiterea termenului de prescripție.

La o dată ulterioară, reprezentantul Ministerului Finanțelor a depus cererea motivată de apel, în care a invocat că hotărârea instanței de fond urmează să fie casată, deoarece circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii nu au fost constatate și elucidate pe deplin, precum și din considerentul că normele de drept material și cele de drept procedural au fost încălcate.

La fel, nefiind de acord parțial cu hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 01 martie 2017, avocatul XXXXXXXXXX în interesele lui XXXXXXlă a declarat apel nemotivat, apoi apel motivat prin care a solicitat casarea parțială a hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 01 martie 2017 în partea în care a fost respinsă acțiunea reclamantei XXXXXX împotriva lui XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, intervenient accesoriu - Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și în această parte să se emite o hotărâre nouă de admitere integrală

intervenient accesoriu - Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și în această parte să se țină o notă de admitere integrală a acțiunii, cu menținerea în rest a hotărârii primei instanțe.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de apel, apelantul Ministerul Finanțelor a invocat următoarele:

Cu referire la respectarea termenului de prescripție la depunerea acțiunii civile, reprezentantul apelantului a invocat că instanța de fond nu a reținut, examinat sau combătut argumentele reprezentantului Ministerul Finanțelor privind omiterea termenului de prescripție la depunerea cererii de chemare în judecată privind recunoașterea bunurilor proprietate comună în devălmășie și partajarea acestora. Căsătoria dintre reclamanta XXXXXX și pîrîtul XXXXXX a încetat la data de XXXXXX, iar la data de XXXXXX, după 3 ani și 10 luni de la desfacerea căsătoriei, reclamanta s-a adresat cu cerere de chemare în judecată privind declararea nulității unor contracte civile, ulterior concretizîndu-și pretențiile prin solicitarea de constatare a nulității doar a contractului de donație nr. XXXXXX din XXXXXX, ridicarea sechestrului aplicat asupra bunurilor în cadrul cauzei penale, recunoașterea bunurilor proprietate comună în devălmășie și partajarea acestora. În privința solicitării reclamantei privind recunoașterea bunurilor proprietate comună în devălmășie și partajarea acestora, apelantul a invocat că, potrivit art. 25 alin. (8) din Codul familiei, pentru împărțirea bunurilor proprietate în devălmășie a soților a căror căsătorie a fost desfăcută, se stabilește un termen de prescripție de 3 ani. Astfel, apelantul consideră că prin prisma circumstanțelor relatate și a temeiului de drept invocat, se atestă că acțiunea civilă a fost depusă cu încălcarea termenului de 3 ani stabilit de lege, fapt ce presupune respingerea pretenției la solicitarea persoanei, în favoarea căreia a curs prescripția.

Apelantul Ministerul Finanțelor a mai menționat că, reclamanta a invocat că părțile în litigiu au avut înțelegere de partaj, conform căreia, bunurile imobile situate în XXXXXX urmau a fi transmise în întregime reclamantei, transmiterea bunurilor în litigiu urmînd a fi realizată oricînd la solicitarea ei. Apelantul consideră că în condițiile în care bunurile imobile situate în XXXXXX aparțineau cu drept de proprietate pîrîtului, fiind proprietatea personală a acestuia conform art. 22 alin. (1) din Codul familiei, în baza contractului de donație nr. XXXXXX din XXXXXX, orice transmitere cu titlu gratuit (donație) a dreptului de proprietate urma să fie efectuată potrivit prevederilor citate, inclusiv a celor prevăzute la art. 829 din Codul civil, conform căruia, dacă obiect al donației este un bun pentru a cărui vînzare (înstrăinare) este prevăzută o anumită formă a contractului, aceeași formă este cerută și pentru donație. Prin prisma celor expuse, apelantul consideră că pretinsa înțelegere de partajare a bunurilor imobile dintre reclamantă și pîrît, la desfacerea căsătoriei, nu produce efecte juridice, deoarece nu are forma prevăzută de lege. Dimpotrivă aceasta intervine în probarea faptului că părțile în litigiu cunoșteau situația juridică a bunurilor imobile - acest aspect are importanță la calcularea termenului de prescripție la depunerea acțiunii.

Cu referire la declararea nulității absolute a contractului de donație nr. XXXXXX din XXXXXX, în baza art. 221 alin. (2) din Codul civil - nulitatea actului juridic simulat, apelantul a invocat că în conformitate cu art. 22 alin. (1) din Codul familiei, bunurile care au aparținut fiecăruia dintre soți pînă la încheierea căsătoriei și bunurile primite în dar, obținute prin moștenire sau în baza altor convenții gratuite de către unul dintre soți în timpul căsătoriei, sînt proprietate personală a fiecăruia dintre soți. Astfel, avînd în vedere că bunurile obiect al litigiului constituie de fapt proprietatea personală a pîrîtului în temeiul contractului de donație nr. XXXXXX din XXXXXX, fiind înregistrat în modul stabilit de lege dreptul de proprietate al acestuia în Registrul bunurilor imobile, apelantul consideră că instanța în mod neîntemeiat a declarat nul acest contract, fără a face trimitere la existența actului juridic ascuns. Apelantul consideră că avînd în vedere că reclamanta invocă faptul că obiect al actului juridic ascuns sunt niște bunuri imobile, rezultă că actul juridic ascuns urma să fie încheiat în formă scrisă și autentică.

În ceea ce privește cererile de recunoaștere a acțiunii depuse de pîrîtul XXXXXX, precum și cele depuse de XXXXXX și XXXXXX, care au calitatea de donatori conform contractului de donație nr. XXXXXX din XXXXXX, apelantul consideră că acestea nu pot fi atribuite la categoria de probe și nu pot produce careva efecte juridice în condițiile în care anterior, în cadrul aceluiași proces, prin încheierea instanței din XXXXXXXXXXXX, în temeiul art. 60 CPC, s-a dispus respingerea cererii de confirmare a tranzacției de împăcare și încetare a procesului, deoarece aceasta contravine legii.

A mai menționat apelantul și faptul că prin Decizia Curții de Apel Chișinău din XXXXXXXXXXXX, s-a dispus aplicarea măsurii de siguranță sub formă de confiscare specială față de bunurile imobile și cotele sociale puse sub sechestrul care aparțin lui XXXXXX cu drept de proprietate și astfel, apelantul consideră că o eventuală admitere a cererilor de recunoaștere a acțiunii va avea ca efect de fapt imposibilitatea de executare integrală a Deciziei Curții de Apel Chișinău din XXXXXXXXXXXX.

Cu referire la constatarea proprietății comune în devălmășie asupra acțiunilor deținute în S.A. XXXXXX și partajarea acestora, apelantul consideră că această pretenție a fost înaintată cu omiterea termenului de prescripție prevăzut la art. 25 alin. (8) din Codul familiei, iar instanța în mod neîntemeiat s-a expus asupra partajării acțiunilor deținute în S.A. XXXXXX, în condițiile în care la materialele cauzei nu a fost prezentat un extras din Registrul de stat din România privind numărul total de acțiuni deținut de reclamantă și pîrît în societatea pe acțiuni, precum și actul juridic de dobîndire. Necesitatea prezentării acestor informații este necesară în eventualitatea aplicării prevederilor art. 370 din Codul civil, care stabilește că împărțirea bunului proprietate comună în devălmășie între coproprietarii devălmăși se va face proporțional aportului fiecăruia la dobîndirea bunului.

Cu referire la ridicarea sechestrului aplicat asupra bunurilor ce constituie obiect al litigiului și la neatragera în proces a unor persoane, apelantul a invocat că instanța de fond la examinarea cererii de chemare în judecată avea obligația din oficiu de a introduce în proces Procuratura Anticorupție, deoarece la solicitarea acesteia a fost aplicat sechestrul asupra bunurilor obiect al litigiului, în vederea executării Deciziei Curții de Apel Chișinău din XXXXXXXXXXXX.

De asemenea, neconsimțind cu hotărîrea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 01 martie 2017, prin intermediul avocatului, a declarat apel nemotivat și XXXXXX, care a solicitat instanței de apel admiterea apelului, casarea parțială a hotărîrii instanței de fond în partea respingerii acțiunii și emiterea unei noi hotărîri în această parte, prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată a reclamantei XXXXXX împotriva lui XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, intervenient accesoriu - Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, cu privire la constatarea nulității actului juridic, recunoașterea proprietății ca fiind proprietate în devălmășie a foștilor soți, partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie.

La o dată ulterioară, apelanta XXXXXX, prin intermediul avocatului, a declarat apel motivat împotriva hotărîrii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 01 martie 2017, invocînd că intimatul XXXXXX a depus explicații verbale, recunoscînd faptul că bunurile aflate în litigiu au fost dobîndite de apelantă împreună cu intimatul XXXXXX în timpul căsătoriei, cât și faptul că nici el și nici soția sa, intimata XXXXXX, nu au investit resurse financiare la dobîndirea terenului și nici la realizarea construcțiilor amplasate pe acestea, în timp acestea fiind dobîndite de către XXXXXX și XXXXXX (XXXXXX), pe care aceștia le-au îmbunătățit considerabil, intimatul XXXXXX fiind înscris ca titular de drepturi, ulterior transmitînd copiilor aceste bunuri. La data de XXXXXXXXXXXX, toți intimatii au depus cereri despre recunoașterea în tot a acțiunii concretizate de apelantă.

Apelanta consideră că instanța a constatat în mod corect circumstanțele pricinii și normele aplicabile speței, însă nemotivat în fapt și drept a dispus admiterea parțială a acțiunii. În limita atribuirii a câte 1/2 cotă - parte din bunurile imobile apelantei și intimatului

XXXXXX. Apelanta a invocat că acțiunea apelantei avea în vedere admiterea în felul în care aceasta a fost concretizată, adică împărțirea bunurilor proprietate comună în devălmășie în proporțiile pe care foștii soți le-au decis, și anume transmiterea în întregime a bunurilor imobile către apelantă - determinarea 1.0 cotă parte proprietate exclusivă asupra acestora și transmiterea a câte jumătate din totalul acțiunilor deținute de foștii soți în cadrul societății XXXXXX S.A. Instanța de fond nu a ținut cont de revendicările apelantei recunoscute integral de intimatul XXXXXX în partea care are în vedere modalitatea împărțirii bunurilor proprietate comună în devălmășie asupra bunurilor imobile. Instanța de fond nu a aplicat regulile prevăzute de art. 26 alin. (2) din Codul familiei, potrivit cărora, instanța judecătorească este în drept să diferențieze cotele-părți în proprietatea în devălmășie a soților, ținând cont de interesele unuia dintre soți și/sau de interesele copiilor minori. În partea necontestată, adică în limita acțiunii admise, apelanta consideră hotărârea primei instanțe ca fiind legală și întemeiată.

În ședința judiciară a instanței de apel, reprezentanții apelantei XXXXXX – avocații Iulian Iorga și Ion Popa, au solicitat admiterea propriului apel în sensul formulat și respingerea apelului declarat de către reprezentantul Ministerului Finanțelor.

Reprezentantul Ministerului Finanțelor – Zgherea Gheorghe a pledat în fața Colegiului pentru admiterea propriei cereri de apel în sensul formulat și respingerea apelului declarat în interesul XXXXXX.

Reprezentantul intimărilor XXXXXX, XXXXXX și XXXXXX – avocatul Cristina Bancu a pledat în fața instanței pentru respingerea apelurilor declarate de către reprezentantul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova și de către avocatul XXXXXXXXXX în interesele lui XXXXXX.

Termenul de declarare a apelului:

Cu referire la termenul de declarare a apelului, în conformitate cu art. 362 alin.(1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, Colegiul Civil a constatat cu certitudine faptul că dispozitivul hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 01 martie 2017 a fost pronunțat la data de 01 martie 2017, fiind recepționat de părți la aceeași dată, ceea ce se confirmă prin semnăturile din recipisa anexată la materialele dosarului (*f.d. 198, vol.I*).

La fel, urmează a fi notat că reprezentantul Ministerului Finanțelor a înaintat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 01 martie 2017 la data de 23 martie 2017 (*f.d. 199, vol.I*).

Reprezentantul XXXXXX a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 01 martie 2017 la data de 29 martie 2017 (*f.d. 201, vol.I*).

Astfel, reieșind din circumstanțele speței, Colegiul civil consideră că cererile de apel declarate de către reprezentantul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova și de către avocatul XXXXXXXXXX în interesele lui XXXXXX au fost depuse în interiorul termenului legal, ulterior fiind depuse și cererile motivate de apel.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind explicațiile reprezentanților părților la proces, studiind materialele dosarului și înscrisurile probatorii administrate, verificând argumentele expuse în cererile de apel, Colegiul civil ajunge la concluzia de a respinge ca neîntemeiată cererea de apel declarată de către reprezentantul Ministerului Finanțelor, a admite cererea de apel declarată de către avocatul XXXXXXXXXX în interesele lui XXXXXX, cu casarea parțială a hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 01 martie 2017 în partea în care a fost respinsă acțiunea reclamantei XXXXXX împotriva lui XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, intervenient accesoriu - Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și în această parte se va emite o hotărâre nouă de admitere integrală a acțiunii reclamantei, cu menținerea în rest a hotărârii primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 385 alin. (1) lit. a) și c) CPC, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe; să admită apelul și să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, emițând o nouă hotărâre.

Din materialele dosarului, Colegiul civil constată că pîrîtul XXXXXX a înregistrat căsătoria cu reclamanta XXXXXX (în prezent XXXXXX), la Oficiul Stării Civile din or. Chișinău la data de XXXXXX, fapt confirmat prin extrasul de pe actul de căsătorie din data de XXXXXX (*f.d.17, vol.I*).

Conform certificatului de divorț din XXXXXX eliberat de Oficiul Stării Civile sectorul Centru, mun. Chișinău, căsătoria între XXXXXX și XXXXXX (în prezent XXXXXX) a fost desfăcută la data de XXXXXXXXXX (*f.d.19, vol.I*).

Potrivit certificatului de căsătorie nr. XXXXXX din XXXXXX eliberat de Oficiul Stării Civile sectorul Centru, mun. Chișinău, rezultă că XXXXXX (în prezent XXXXXX) la data de 16 aprilie 2015 a încheiat căsătoria cu XXXXXX luând după căsătorie numele soțului - XXXXXX (*f.d.18, vol.I*).

Cu referire la cerința reclamantei XXXXXX cu privire la constatarea proprietății comune în devălmășie asupra numărului total de 11646231 acțiuni în cadrul Societății pe Acțiuni XXXXXX cu sediul în România, XXXXXX cu numărul de ordine în Registrul comerțului, XXXXXX atribuit la data de XXXXXX, cod unic de înregistrare XXXXXX atribuit la data de XXXXXX, Colegiul civil reține următoarele.

Conform certificatelor din XXXXXX (copiile cărora au fost autentificate în instanța de apel în modul prevăzut de lege de către avocatul reclamantei), eliberate de către Societatea pe Acțiuni XXXXXX, rezultă că pe numele lui XXXXXX, cetățean al Republicii Moldova, sunt însemnate un număr de XXXXXX de acțiuni în cadrul XXXXXX SA cu valoarea nominală de XXXXXX lei (RON), dobândite în anul XXXXXX cu titlu oneros.

Totodată, certificatele din XXXXXX (copiile cărora au fost autentificate în instanța de apel în modul prevăzut de lege de către avocatul reclamantei), eliberate de către Societatea pe Acțiuni XXXXXX, confirmă că reclamanta XXXXXX (anterior XXXXXX), cetățeană a XXXXXX, deține un număr de XXXXXX de acțiuni în cadrul companiei menționate cu valoarea nominală de 18273,3 lei (RON), fiind dobândite în perioada anilor 2001-2009 cu titlu oneros, în timpul căsătoriei lui XXXXXX cu XXXXXX, în prezent XXXXXX (*f.d. 152 – 153, vol.I*).

În ședința instanței de apel, reprezentanții reclamantei XXXXXX au prezentat extrasele din cont din registrul acționarilor SA XXXXXX, conform cărora, sumarul pozițiilor din cont la data de XXXXXX arăta în felul următor: XXXXXX – XXXXXX de acțiuni; XXXXXX (în prezent XXXXXX) – XXXXXX de acțiuni.

De asemenea, reieșind din materialele cauzei, Colegiul civil constată că XXXXXX și XXXXXX (anterior XXXXXX), au încheiat la data de 13 octombrie 2016 contractul de tranzacție privind partajarea averii comune a foștilor soți (*f.d. 122 – 125, vol.I*).

Astfel, potrivit contractului de tranzacție nominalizat, 11646231 de acțiuni în cadrul SA XXXXXX deținute în comun de către XXXXXX cu XXXXXX (în prezent XXXXXX) și dobândite în timpul căsătoriei, au fost partajate în proprietate personală și exclusivă după cum urmează: 5823115 de acțiuni pentru XXXXXX: XXXXXX de acțiuni pentru XXXXXX (în prezent XXXXXX).

În acest context, Colegiul civil reține că tranzacția din xxxxxx a fost autenticată de către notarul Constantinescu Elena, care a verificat calitatea subiecților tranzacției, modul de dobândire, prezența, întinderea și conținutul drepturilor lui Xxxxxx și Xxxxxx asupra acțiunilor Societății pe Acțiuni xxxxxx.

Cu referire la numele acționarei Xxxxxx, Colegiul reține că numele acesteia a fost modificat din „xxxxxx”, fapt confirmat prin Confirmarea din xxxxxx eliberată de către SA xxxxxx, ca urmare a modificărilor conform noului act de identitate al reclamantei.

Prin urmare, reieșind din circumstanțele elucidate supra, Colegiul civil consideră că prima instanță a conchis corect de a admite cerința reclamantei Xxxxxx privind constatarea proprietății comune în devălmășie asupra numărului total de xxxxxx de acțiuni ale Societății pe Acțiuni xxxxxx cu sediul în xxxxxx, prin partajarea acestora prin atribuirea în proprietate personală lui Xxxxxx a unui număr de xxxxxx de acțiuni, iar lui Xxxxxx a unui număr de xxxxxx de acțiuni ale Societății pe Acțiuni xxxxxx.

Or, după cum s-a stabilit supra, în privința acestor bunuri, la data de xxxxxx, părțile au semnat contractul de tranzacție privind partajarea averii comune, prin care pârâtul Xxxxxx a recunoscut că numărul total de xxxxxx de acțiuni ale SA xxxxxx, au fost dobândite în comun cu reclamanta Xxxxxx în timpul căsătoriei, cu titlu oneros și din mijloacele lor comune, fiind proprietatea lor comună în devălmășie.

Astfel, Colegiul civil constată că, prin tranzacția respectivă, părțile au decis încetarea proprietății comune în devălmășie asupra numărului de xxxxxx de acțiuni deținute în comun în cadrul SA xxxxxx prin atribuirea fiecăruia a câte 1/2 parte: pârâtului Xxxxxx - în proprietate personală și exclusivă xxxxxxxx acțiuni, iar lui xxxxxx - în proprietate personală și exclusivă xxxxxx acțiuni.

În afară de aceasta, la data de xxxxxx, intimații Xxxxxx, Xxxxxx și xxxxxx au depus cereri prin care au recunoscut integral acțiunea concretizată a reclamantei Xxxxxx (*f.d. 167 – 172, 179 – 181, vol.I*), iar conform art. 131 alin.(4) CPC, *dacă o parte recunoaște în ședință de judecată sau în cadrul îndeplinirii delegației judiciare faptele pe care cealaltă parte își întemeiază pretențiile sau obiecțiile, aceasta din urmă este degrevată de obligația dovedirii lor.*

În ceea ce privește argumentul invocat în cererea de apel de către reprezentantul Ministerului Finanțelor precum că la materialele cauzei nu a fost prezentat un extras din Registrul de stat din xxxxxx privind numărul total de acțiuni deținut de reclamantă și pîrît în cadrul Societății pe Acțiuni xxxxxx, precum și actul juridic de dobândire al acestora, Colegiul civil consideră că acesta este neîntemeiat și urmează a fi respins ca atare.

Or, în ședința instanței de apel, reprezentanții apelantei/reclamantei Xxxxxx au prezentat extrasele din cont din registrul acționarilor SA xxxxxx, conform cărora, sumarul pozițiilor din cont la data de xxxxxx arăta în felul următor: Xxxxxx – xxxxxx de acțiuni; xxxxxx (în prezent Xxxxxx) – xxxxxx de acțiuni. Extrasele respective au fost anexate la materialele dosarului, fiind autentificate în modul prevăzut de lege.

În ceea ce privește actul de dobândire a acțiunilor în cadrul SA xxxxxx, Colegiul consideră că acesta este irelevant pentru pricina în cauză, or obiectul prezentui litigiu nu constă în verificarea modului de dobândire a acțiunilor SA xxxxxx de către Xxxxxx și Xxxxxx (în prezent Xxxxxx), dar în modul de partajare a acestora, or se prezumă legalitatea acțiunilor care s-au desfășurat cu acțiunile respective anterior partajării lor.

În afară de aceasta, după cum s-a stabilit supra, Xxxxxx și Xxxxxx (anterior xxxxxx), au încheiat la data de 13 octombrie 2016 contractul de tranzacție privind partajarea averii comune a foștilor soți, prin care, 11646231 de acțiuni în cadrul SA xxxxxx deținute în comun de către Xxxxxx cu Xxxxxx (în prezent Xxxxxx) și dobândite în timpul căsătoriei, au fost partajate în proprietate personală și exclusivă după cum urmează: 5823115 de acțiuni pentru Xxxxxx; 5823115 de acțiuni pentru Xxxxxx (în prezent Xxxxxx).

În acest context, cu riscul de a se repeta, Colegiul civil reține că tranzacția din 13 octombrie 2016 a fost autenticată de către notarul Constantinescu Elena, care a verificat calitatea subiecților tranzacției, modul de dobândire, prezența, întinderea și conținutul drepturilor lui Xxxxxx și Xxxxxx asupra acțiunilor Societății pe Acțiuni xxxxxx.

Revenind la fondul acțiunii reclamantei Xxxxxx, Colegiul civil reține că în cererea de concretizare a acțiunii din 22 februarie 2017, cu excepția pretenției privind constatarea proprietății comune în devălmășie asupra numărului total de 11646231 acțiuni în cadrul Societății pe Acțiuni xxxxxx, care a fost examinată *supra*, reclamanta a mai solicitat:

- constatarea nulității absolute a contractului de donație nr.xxxxxx din xxxxxx, înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial la data de XXXXXXXXXXXX, cu nr.0100/06/28651;
- constatarea actului avut în vedere prin Contractul de donație nr. xxxxxx din xxxxxx, ca fiind transferul proprietății asupra bunurilor imobile care constituie obiect al acestuia, din patrimoniul pârâților Xxxxxx și Xxxxxx în patrimoniul pârâtului Xxxxxx și a reclamantei Xxxxxx (Xxxxxx), în proprietatea ambilor, în timpul aflării lor în căsătorie;
- constatarea (recunoașterea) proprietății comune în devălmășie a lui Xxxxxx și Xxxxxx asupra bunurilor imobile din xxxxxx, înregistrate în Registrul bunurilor imobile cu numerele cadastrale xxxxxx, xxxxxx, xxxxxx.02, xxxxxx și împărțirea lor prin transmiterea în întregime către reclamantă prin determinarea 1.0 cotă parte (proprietate exclusivă) a reclamantei Xxxxxx asupra bunurilor imobile din xxxxxx, înregistrate în Registrul bunurilor imobile cu numerele cadastrale xxxxxx, xxxxxx, xxxxxx și xxxxxx;
- scoaterea de sub sechestrul a bunurilor imobile din xxxxxx, înregistrate în Registrul bunurilor imobile cu numerele cadastrale xxxxxx, xxxxxx, xxxxxx, xxxxxx.

În ceea ce privește cerința de constatare a nulității absolute a contractului de donație nr.xxxxxx din xxxxxx, pecum și cerința privind constatarea actului avut în vedere prin Contractul de donație nr.xxxxxx din xxxxxx, ca fiind transferul proprietății asupra bunurilor imobile care constituie obiect al acestuia, din patrimoniul pârâților Xxxxxx și Xxxxxx în patrimoniul pârâtului Xxxxxx și a reclamantei Xxxxxx (Xxxxxx), în proprietatea ambilor, în timpul aflării lor în căsătorie, Colegiul civil relevă că acestea sunt conexe prin natura lor, motiv pentru care urmează a fi analizate împreună în cele ce urmează.

Astfel, Colegiul civil reține că, prin contractul de donație nr.xxxxxx din xxxxxx, care a fost autenticat de către notarul de stat Natalia Poțelueva și înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, filiala Întreprinderii de Stat „Cadastru” la data de xxxxxx cu nr. xxxxxx, Xxxxxx și Xxxxxx au donat fiului lor Xxxxxx casa de locuit nr. xxxxxx, care constă din cinci odăi cu suprafața totală de xxxxxx, inclusiv suprafața locativă de xxxxxx amplasată pe un sector de teren cu suprafața de xxxxxx ha situate în xxxxxx, teren pe care se mai află garajul, magazia, beciul, gard, poartă, pavaj, șopron, bazin și fântână (*f.d. 10 – 12, vol. I*).

Mai constată Colegiul și faptul că, la data respectivă, cînd a fost încheiat contractul de donație nr. xxxxxx din xxxxxx, pîrîtul Xxxxxx era căsătorit cu reclamanta Xxxxxx (la acea dată Xxxxxx).

Conform certificatului din registrul bunurilor imobile anexat la dosar, rezultă că bunurile imobile din xxxxxx, înregistrate în Registrul bunurilor imobile cu numerele cadastrale xxxxxx, xxxxxx, xxxxxx și xxxxxx, sunt dobândite de către Xxxxxx de la părinții săi, Xxxxxx și Xxxxxx în temeiul contractului de donație nr.xxxxxx din xxxxxx (*f.d. 22, vol.I*).

Xxxxxx și Xxxxxx au dobândit bunurile respective în temeiul contractului de vânzare - cumpărare nr. xxxxxx din xxxxxx; contractului de vânzare - cumpărare nr. xxxxxx din xxxxxx; contractului de donație nr. xxxxxx din xxxxxx; deciziei f/n din xxxxxx și

procesului - verbal de recepție nr. xxxxxx din xxxxxx (f.d. 10 – 16, vol. I).

În conformitate cu prevederile art. 827 Cod civil, prin contract de donație, o parte (donator) se obligă să mărească din contul patrimoniului său, cu titlu gratuit, patrimoniul celeilalte părți (donatar).

Reieșind din materialele dosarului, precum și din explicațiile părților, Colegiul civil consideră că prima instanță a conchis corect că bunurile imobile care au constituit obiectul contractului de donație nr. xxxxxx din xxxxxx, *de facto* au fost procurate din surse proprii de către xxxxxx și xxxxxx (la acea dată xxxxxx), în calitatea lor de soți și soție, ei fiind căsătoriți în acel moment.

În acest context, după cum s-a constatat supra, părțile xxxxxx, xxxxxx și xxxxxx au recunoscut acțiunea reclamantei xxxxxx (f.d. 127 - 128, 138 - 140, 141 - 142, vol. I).

Mai mult, pîrîtul xxxxxx a declarat în ședința de judecată a primei instanțe că el și cu soția sa, pîrîta xxxxxx nu au investit mijloace financiare la procurarea sau realizarea construcțiilor - bunurilor imobile care au constituit obiectul contractului de donație nr. xxxxxx din xxxxxx, sursele financiare aparținând în exclusivitate lui xxxxxx și soției acestuia, xxxxxx, care au îmbunătățit bunurile specificate în contract, el, xxxxxx figurînd doar ca titular de drepturi, ulterior transmițînd copiilor aceste bunuri (f.d. 179, vol. I).

În acest context, Colegiul civil relevă că în conformitate cu prevederile art.131 alin.(4) CPC, dacă o parte recunoaște în ședința de judecată sau în cadrul îndeplinirii delegației judiciare faptele pe care cealaltă parte își întemeiază pretențiile sau obiecțiile, aceasta din urmă este degrevată de obligația dovedirii lor.

Astfel, Colegiul civil reține că, circumstanțele stabilite supra nu au fost negate, dar au fost recunoscute de către pîrîți.

Conform prevederilor art.221 alin. (2) Cod civil, actul juridic încheiat cu intenția de a ascunde un alt act juridic (actul juridic simulat) este nul. Referitor la actul juridic avut în vedere de părți se aplică regulile respective.

Colegiul reiterează că, actul juridic simulat implică existența de fapt a două acte, dintre care unul este aparent, care nu este destinat să producă nici un efect, iar altul este secret, care diferă de actul aparent în ceea ce privește natura, părțile sau conținutul operației juridice.

În prezentul litigiu, simulația se referă la părțile actului juridic, or deși în actul juridic aparent xxxxxx și xxxxxx au indicat în contractul de donație nr. xxxxxx din xxxxxx că-i donează casa și terenul lui xxxxxx, acest act nu intenționa să producă efecte juridice, or de fapt, părțile erau în prezența unui alt act juridic, secret, diferit, conform căruia, obiectul contractului de donație nr. xxxxxx din xxxxxx era donat lui xxxxxx și soției acestuia, xxxxxx (în prezent xxxxxx), fapt confirmat de către pîrîtul xxxxxx, care a declarat în ședința de judecată a primei instanțe că el și cu soția sa, pîrîta xxxxxx nu au investit mijloace financiare la procurarea sau realizarea construcțiilor - bunurilor imobile care au constituit obiectul contractului de donație nr. xxxxxx din xxxxxx, sursele financiare aparținând în exclusivitate lui xxxxxx și soției acestuia, xxxxxx, care au îmbunătățit bunurile specificate în contract, el, xxxxxx figurînd doar ca titular de drepturi, ulterior transmițînd copiilor aceste bunuri.

Astfel, Colegiul civil conchide că anume dobîndirea, în timpul căsătoriei, de către ambii soți - xxxxxx și xxxxxx, a proprietății asupra obiectului contractului de donație nr. xxxxxx din xxxxxx, reprezintă actul secret/ascuns prin contractul de donație simulat.

Prin urmare, subsecvent celor menționate supra și din aceleași considerente, Colegiul civil consideră că prima instanță a conchis corect cu referire la caracterul simulat al contractului de donație nr. xxxxxx din xxxxxx, și în temeiul prevederilor art. 221 alin. (2) Cod civil, corect a admis pretenția reclamantei xxxxxx privind recunoașterea nulității contractului de donație nr. xxxxxx din xxxxxx, autenticat de către notarul de stat Natalia Poțelueva și înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, filiala Întreprinderii de Stat „Cadastru” la data de 02 octombrie 2006 cu nr. 0100/06/28651.

În acest context, Colegiul civil consideră neîntemeiat argumentul reprezentantului apelantului Ministerul Finanțelor precum că intimata xxxxxx ar trebui să prezinte un înscris care ar reprezenta actul ascuns/secret avut în vedere de către părți.

Or, actul avut în vedere este validat în temeiul legii pe seama constatării nulității actului simulat, iar în speță, transferul proprietății prin contractul de donație nr. xxxxxx din xxxxxx s-a avut în vedere în beneficiul soților xxxxxx și xxxxxx, în timpul aflării lor în căsătorie, fapt care reprezintă actul ascuns prin donația simulată.

În acest sens, reiterează Colegiul că anume acest transfer către soții xxxxxx și xxxxxx, avut în vedere de către intimații xxxxxx, xxxxxx și xxxxxx, a fost validat în temeiul legii pe seama constatării nulității absolute a actului simulat.

Cu referire la cerința reclamantei xxxxxx privind constatarea (recunoașterea) proprietății comune în devălmășie a lui xxxxxx și xxxxxx asupra bunurilor imobile din xxxxxx și împărțirea lor prin transmiterea în întregime către reclamantă prin determinarea 1.0 parte (proprietate exclusivă) a reclamantei xxxxxx, Colegiul civil reține următoarele.

Conform prevederilor art.371 Cod civil, bunurile dobîndite de soți în timpul căsătoriei sînt proprietatea lor comună în devălmășie dacă, în conformitate cu legea sau contractul încheiat între ei, nu este stabilit un alt regim juridic pentru aceste bunuri. Orice bun dobîndit de soți în timpul căsătoriei se prezumă proprietate comună în devălmășie pînă la proba contrară.

Potrivit art.19 alin.(1) din Codul familiei, bunurile dobîndite de către soți în timpul căsătoriei sînt supuse regimului proprietății în devălmășie.

După cum s-a stabilit cu certitudine supra, actul avut în vedere la semnarea contractului de donație nr. xxxxxx din xxxxxx, a cărui nulitate absolută a fost constatată de către prima instanță, reprezintă dobîndirea nemijlocită de către soții xxxxxx și xxxxxx (actualmente xxxxxx), în proprietatea ambilor, în timpul aflării lor în căsătorie.

Aceste circumstanțe denotă existența regimului juridic aplicabil bunurilor dobîndite de către soți în timpul căsătoriei - proprietatea comună în devălmășie.

Mai mult, reclamanta xxxxxx a invocat, iar pîrîții au recunoscut că locuința și terenul au fost dobîndite de către soții xxxxxx ca fiind construcție nefinalizată, după care a fost finalizată și îmbunătățită considerabil de către xxxxxx și xxxxxx (actualmente xxxxxx) în timpul căsătoriei și din mijloacele lor comune.

Prin urmare, ținînd cont de circumstanțele elucidate supra, dat fiind că transferul proprietății prin contractul de donație nr. xxxxxx din xxxxxx s-a avut în vedere în beneficiul soților xxxxxx și xxxxxx, în timpul aflării lor în căsătorie, fapt care reprezintă actul ascuns prin donația simulată, avînd în vedere că anume acest transfer către soții xxxxxx și xxxxxx, avut în vedere de către intimații xxxxxx, xxxxxx și xxxxxx, a fost validat în temeiul legii pe seama constatării nulității absolute a actului simulat, Colegiul civil consideră că prima instanță a conchis corect că bunurile imobile din xxxxxx, înregistrate în Registrul bunurilor imobile cu numerele cadastrale xxxxxx, xxxxxx, xxxxxx și xxxxxx, constituie proprietatea în devălmășie a soților xxxxxx și xxxxxx (actualmente xxxxxx).

Totodată, în ceea ce privește partajarea bunurilor imobile respective care constituie proprietatea în devălmășie a soților xxxxxx și xxxxxx (în prezent xxxxxx), Colegiul civil consideră că, prima instanță a conchis eronat că acestea urmează a fi atribuite în proporție de 1/2 fiecăruia dintre soți, soluție pe care instanța de apel o consideră eronată și neîntemeiată, motiv pentru care instanța de apel v-a interveni în soluția primei instanțe în această parte.

În acest context, Colegiul civil reiterează că, potrivit prevederilor art. 386 alin. (1) CPC, hotărîrea primei instanțe se casează sau se modifică de instanța de apel, dacă circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii nu au fost constatate și elucidate pe deplin, concluziile primei instanțe expuse în hotărîre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

Totodată, în conformitate cu art. 240 alin. (1) și (3) CPC, la deliberarea hotărîrii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii. Instanța judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

De asemenea, urmează a fi relevat că în temeiul art. 373 alin. (2) și (3) CPC, în limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță.

În plus, Colegiul civil relevă că hotărîrea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei și care au fost verificate în ședința de judecată multilateral, complet și au fost elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei.

Analizînd legalitatea și temeinicia hotărîrii pronunțate în raport cu prevederile art. 239 – 241 CPC, Colegiul civil conchide că, în partea în care a fost respinsă acțiunea reclamantei XXXXXX, concluziile primei instanțe, expuse în hotărîre, sînt în contradicție cu circumstanțele pricinii, considerente pentru care hotărîrea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 01 martie 2017, urmează a fi casată în partea respectivă.

Colegiul civil reiterează că în motivarea hotărîrii se indică circumstanțele pricinii constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța, iar dispozitivul cuprinde concluzia instanței judecătorești privind admiterea sau respingerea integrală sau parțială a acțiunii, reieșind din conținutul art. 241 CPC.

În acest sens, Colegiul civil reiterează și prevederile art. 6 CEDO cu privire la dreptul la un proces echitabil, la care se atribuie și faptul că hotărîrea pronunțată într-o cauză urmează a fi motivată.

Astfel, instanțele naționale trebuie să indice cu o claritate suficientă motivele pe care acestea și-au întemeiat hotărîrile (a se vedea cauza *Hadjianastassiou v. Grecia*, nr. 12945/87, 16 decembrie 1992, § 33, Seria A nr. 252). De asemenea, hotărîrile motivate urmăresc scopului de a demonstra părților că acestea au fost auzite, și, astfel, să contribuie la o acceptare mai ușoară de către aceștia a deciziei. Suplimentar, acestea obligă judecătorii să-și bazeze hotărîrile pe argumente obiective și să protejeze drepturile apărării (a se vedea cauza *Ruiz Torija contra Spaniei*).

Raționînd prin prisma textelor de lege conturate, Colegiul relevă că prima instanță nu a dat o apreciere cuvenită normelor citate mai sus. Or, instanța de apel verificînd legalitatea și temeinicia hotărîrii primei instanțe constată că, parțial, în partea în care a fost respinsă acțiunea reclamantei XXXXXX, instanța de fond a emis concluzii contradictorii cu circumstanțele pricinii și a aplicat greșit norma materială.

Astfel, prin cererea de concretizare a acțiunii din XXXXXXXXXX, reclamanta XXXXXX a solicitat constatarea (recunoașterea) proprietății comune în devălmășie a lui XXXXXX și XXXXXX asupra bunurilor imobile din XXXXXX, înregistrate în Registrul bunurilor imobile cu numerele cadastrale XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX și XXXXXX și împărțirea lor prin transmiterea în întregime către reclamantă - determinarea 1.0 cotă parte (proprietate exclusivă) a reclamantei XXXXXX asupra bunurilor imobile respective.

Mai reține Colegiul și faptul că, la data de 01 martie 2017, pîrîții au depus cereri cu privire la recunoașterea în tot a acțiunii concretizate de către reclamanta XXXXXX.

Totodată, în pofida acestor circumstanțe, deși reclamanta a solicitat expres partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie prin atribuirea în beneficiul său a 1.0 parte, iar pîrîții nu au obiectat, prima instanță a dispus partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie asupra bunurilor imobile din XXXXXX prin atribuirea a 1/2 cotă - parte ideală pentru fiecare dintre soți.

În speță, Colegiul civil constată că prima instanță a stabilit dobîndirea nemijlocită de către soții XXXXXX și XXXXXX (în prezent XXXXXX), în proprietatea ambilor, în timpul aflării lor în căsătorie, a bunurilor imobile indicate supra, fapt care atrage regimul juridic aplicabil bunurilor dobîndite de către soți în timpul căsătoriei - proprietatea comună în devălmășie.

Pe de altă parte, prima instanță nu a ținut cont de cerințele reclamantei XXXXXX recunoscute integral de către pîrîtul XXXXXX, în ceea ce privește modalitatea împărțirii bunurilor proprietate comună în devălmășie asupra bunurilor imobile.

În conformitate cu prevederile art. 27 alin. (1) CPC, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rînd a oărilor, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a dispune modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Astfel, atribuirea a câte 1/2 cotă - parte s-a făcut fără nici o motivare din partea primei instanțe. În acest sens, Colegiul civil reiterează că în măsura în care reclamanta a înaintat o pretenție pe care pîrîtul a recunoscut-o integral, admiterea parțială a acesteia trebuie să fie motivată din punct de vedere a circumstanțelor de fapt și de drept care au constituit temei de admitere parțială a pretenției respective.

Conform prevederilor art. 373 alin. (1) Cod civil, în cazul împărțirii bunurilor proprietate comună în devălmășie a soților, părțile lor se consideră egale.

Astfel, Colegiul civil consideră că prima instanță a interpretat eronat prevederile art. 373 alin. (1) Cod civil, or această normă legală instituie o prezumție relativă, care a fost înlăturată prin voința părților.

Potrivit prevederilor art. 25 alin. (3) și (4) din Codul familiei, în caz de neînțelegere, determinarea cotei - părți a fiecărui soț în proprietatea în devălmășie, precum și împărțirea acesteia în natură, se face pe cale judecătorească. La împărțirea proprietății în devălmășie, instanța judecătorească, la cererea soților, stabilește bunurile ce urmează să fie transmise fiecăruia dintre ei.

Colegiul consideră că, prima instanță nu a aplicat corect prevederile speciale care reglementează împărțirea bunurilor proprietate comună în devălmășie a soților stipulate la art. 25 alin. (3) și (4) din Codul familiei.

Or, prezumția părților egale subzistă cît timp soții coproprietari devălmăși nu decid altfel, iar avînd în vedere libertatea soților coproprietari devălmăși de a cere stabilirea bunurilor ce urmează să fie transmise fiecăruia din ei, ținînd cont și de prevederile art. 131 alin. (4) CPC, rezultă că odată recunoscută acțiunea modificată a reclamantei de către pîrîtul XXXXXX, în forma în care a fost solicitată determinarea 1.0 cotă parte (proprietate exclusivă) a reclamantei asupra bunurilor imobile, prima instanță era obligată să țină cont de pretenția reclamantei XXXXXX și de recunoașterea acțiunii de către pîrîtul XXXXXX.

În afara de aceasta, pe lângă dreptul părților de a proceda în modul în care doresc cu drepturile lor procesuale, prima instanță

în alara de aceasta, pe lângă dreptul părților de a proceda în moduri în care doresc cu drepturile lor procesuale, prima instanță urma să țină cont și de interesele copiilor reclamantei XXXXXX și ale pârîntului XXXXXX.

Conform prevederilor art.26 alin. (2) din Codul familiei, instanța judecătorească este în drept să diferențieze cotele-părți în proprietatea în devălmășie a soților, ținînd cont de interesele unuia dintre soți și/sau de interesele copiilor minori.

În speță, s-a stabilit că din căsătorie, reclamanta XXXXXX și pârîntul XXXXXX au doi copii: xxxxxx și xxxxxx, care erau minori la momentul desfacerii căsătoriei.

De asemenea, reieșind din explicațiile reclamantei, care nu au fost negate de către pârîți, rezultă că după desfacerea căsătoriei dintre XXXXXX și XXXXXX, copiii au rămas în grija reclamantei, iar în privința locuinței, adică toate bunurile care constituie obiectul donației fictive, părțile în litigiu au avut o înțelegere de partaj, conform căreia, acestea urmau a fi transmise în întregime reclamantei, considerînd și faptul că după desfacerea căsătoriei, copiii minori au rămas în grija ei.

Astfel, împărțirea bunurilor imobile indicate supra în modul solicitat de către reclamantă este justificată nu doar necesitatea executării înțelegerii de partaj avute de către părțile în litigiu în privința acestor bunuri, dar și de necesitatea asigurării intereselor copiilor părților în litigiu, care sunt supuși riscului de a fi lipsiți de locuință, precum și de necesitatea asigurării intereselor reclamantei, în grija căreia au rămas copiii după desfacerea căsătoriei.

Prin urmare, dat fiind că circumstanțele elucidate supra au fost recunoscute integral de către pârîntul XXXXXX, ținînd cont de faptul că prima instanță a acționat contrar prevederilor legale menționate supra, admițînd fără nici un temei, din oficiu, modificarea obiectului acțiunii, Colegiul civil conchide de a-i atribui lui XXXXXX dreptul de proprietate asupra a 1.0 parte din bunurile imobile situate în xxxxxx, înregistrate în Registrul bunurilor imobile cu numerele cadastrale xxxxxx (teren), xxxxxx (casă de locuit), xxxxxx.02 (garaj) și xxxxxx (garaj cu beci).

Totodată, dat fiind că decizia instanței de apel este definitivă și executorie, Colegiul civil dispune anularea sechestrului aplicat prin Ordonanța ofițerului de urmărire penală din cadrul Procuraturii Anticorupție, autorizat prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău nr. xxxxxx din xxxxxx, asupra bunurilor imobile situate în xxxxxx, înregistrate în Registrul bunurilor imobile cu nr. cadastrale xxxxxx (teren); xxxxxx (casă de locuit); xxxxxx (garaj) și xxxxxx (garaj cu beci).

Cu referire la argumentele invocate în cererea de apel declarată de către reprezentantul apelantului Ministerul Finanțelor, Colegiul civil consideră neîntemeiată alegația precum că acțiunea reclamantei XXXXXX ar fi depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Or, în speță, Colegiul civil consideră că termenul de prescripție invocat nu a început să curgă și acesta este inaplicabil speței.

Astfel, reieșind din cererea de chemare în judecată, rezultă că apelanta XXXXXX a invocat că a avut o înțelegere cu intimatul XXXXXX atunci când au desfăcut căsătoria, că vor formaliza împărțirea bunurilor comune ulterior, deoarece apelanta prefera să le înscrie direct pe numele copiilor când aceștia vor fi împlinit majoratul, circumstanțe care nu au fost negate de către intimatul XXXXXX.

În prezenta pricină civilă, reclamanta/apelanta XXXXXX a depus prezenta acțiune, care are ca obiect principal constatarea nulității contractului de donație nr. xxxxxx din xxxxxx pe seama căruia este înscris ca unic proprietar pârîntul/intimatul XXXXXX și ca urmare a acestei constatări, recunoașterea bunurilor ca fiind proprietate dobândită în timpul căsătoriei și corespunzător, împărțirea bunurilor proprietate comună în devălmășie.

Astfel, doar după ce prima instanță a constatat nulitatea contractului de donație nr. xxxxxx din xxxxxx, s-a putut realiza ieșirea din devălmășie și corespunzător partajul bunurilor.

Conform prevederilor art. 217 alin. (3) Cod civil, acțiunea în constatare a nulității absolute este imprescriptibilă.

Totodată, în temeiul art. 271 Cod civil, în ipoteza în care ar fi aplicabilă speței, prescripția ar curge numai în favoarea pârîntului/intimatului XXXXXX, care nu a invocat-o, dar a recunoscut pretențiile reclamantei/apelantei, ca și ceilalți doi pârîți/intimați.

În afară de aceasta, contrar prevederilor art. 118 alin.(1) CPC, reprezentantul apelantului Ministerul Finanțelor nu a demonstrat de ce termenul de prescripție invocat de acesta ar începe să curgă din data desfacerii căsătoriei.

Or, împărțirea bunurilor proprietate în devălmășie a soților este un drept, care poate fi exercitat în timpul căsătoriei sau după desfacerea acesteia, la cererea oricăruia dintre soți, fapt care corespunde prevederilor art. 25 alin. (1) din Codul familiei.

În afară de aceasta, după cum s-a stabilit supra, reclamanta/apelanta XXXXXX a invocat că împărțirea proprietății comune în devălmășie urma să fie făcută ulterior desfacerii căsătoriei, oricând la solicitarea ei, preferînd să o facă la împlinirea majoratului copiilor.

În sensul prevederilor art. 272 alin. (2) Cod civil, prescripția începe să curgă de la data la care obligația devine exigibilă, situație care în speță survine la împlinirea majoratului copiilor, moment în care obligația foștilor soți de a împărți proprietatea devenea exigibilă, pînă la acea dată neexistînd un litigiu cu privire la acest obiect, fapt care generează lipsa temeiului de existență a unui termen de prescripție pentru apărarea dreptului încălcat.

Cu referire la alegația invocată în cererea de apel declarată de către reprezentantul apelantului Ministerul Finanțelor, precum că prima instanță avea obligația din oficiu de a introduce în proces Procuratura Anticorupție, deoarece la solicitarea acesteia a fost aplicat sechestrul asupra bunurilor obiect al litigiului, în vederea executării Deciziei Curții de Apel Chișinău din XXXXXXXXXX, Colegiul civil consideră argumentul respectiv neîntemeiat, or pentru a fi parte într-un proces civil, o persoană, fie și Procuratura Anticorupție, trebuie să aibă un interes procesual propriu, pe care Procuratura nu-l are, or aceasta nu a aplicat sechestrul pe bunurile respective cu intenția de a și le însuși, dar cu scopul de a asigura acoperirea unui eventual prejudiciu, care urma a fi constatat de către instanța de judecată, iar în speță, prin decizia Curții de Apel Chișinău din XXXXXXXXXX s-a dispus că în ceea ce privește acțiunea civilă a reclamantei XXXXXX, aceasta urmează a fi soluționată de către instanța de drept comun în ordinea procedurii civile.

În afară de aceasta, la materialele dosarului este anexată scrisoarea nr. 6016 din XXXXXXXXXX, prin care Procuratura Anticorupție îl informează pe intimatul XXXXXX că chestiunea ridicării sechestrului aplicat pe bunurile în litigiu urmează a fi soluționată de către Curtea de Apel Chișinău (*f.d. 147, vol. I*).

Cu referire la alegația reprezentantului apelantului Ministerul Finanțelor, precum că în proces urma a fi atras notarul care a autentificat contractul de donație nr. xxxxxx din xxxxxx, Colegiul civil consideră că aceasta este neîntemeiată, or în prezentul litigiu instanța nu examinează oportunitatea și/sau legalitatea actelor notarului respectiv, or acestea se prezumă a fi legale reieșind din specificul activității acestuia.

În ceea ce privește practica juridică invocată de către reprezentantul apelantului Ministerul Finanțelor, Colegiul reține că aceasta nu este obligatorie pentru instanța de judecată.

La fel, este neîntemeiat și argumentul reprezentantului apelantului Ministerul Finanțelor precum că urma a fi atras în proces SA xxxxxx.

Or, în speță, acționarii majoritari ai SA xxxxxx - XXXXXX și XXXXXX sunt părți în proces și doar ei au dreptul de a dispune de acțiunile deținute.

Colegiul consideră neîntemeiat și argumentul reprezentantului apelantului Ministerul Finanțelor precum că urma a fi atras în

Colegiul consideră nemeritat și argumentul reprezentantului apărării Ministerului Finanțelor precum că acesta a participat în proces Serviciul Fiscal de Stat.

Or, Serviciul Fiscal de Stat este o autoritate de stat care are ca și competență administrarea fiscală și colectarea veniturilor de la contribuabili, iar în prezentul litigiu interesul procesual îl are Ministerul Finanțelor ca gestionar al finanțelor statului, interes care rezultă din eventualitatea executării unui titlu executoriu eliberat în beneficiul statului.

În ceea ce privește alegația avocatului intimărilor XXXXXX, XXXXXX și XXXXXX, precum că intimatul XXXXXX nu mai recunoaște acțiunea intimăteii/apelantei XXXXXX, Colegiul civil consideră că argumentul respectiv este neîntemeiat și urmează a fi respins ca atare, or intimății XXXXXX, XXXXXX și XXXXXX nu au declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, precum și nu au prezentat nici un temei legal de retragere a recunoașterii acțiunii.

În aceste condiții, Colegiul conchide că instanța de judecată investită cu examinarea litigiului deferit judecății nu găsește o altă elucidare a cazului decât cea clarificată mai sus, de vreme ce concluzia instanței de apel este consecința dedusă în urma prezentării probelor de către părți și examinate în cadrul ședinței de judecată, or, în conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) CPC sprijinite cu dispoziția art. 119 alin. (1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar probele se adună și se prezintă de către părți.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că prima instanță nu a elucidat pe deplin circumstanțele cauzei și, parțial, a aplicat eronat normele materiale, Colegiul Civil ajunge la concluzia de a respinge ca neîntemeiată cererea de apel declarată de către reprezentantul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, a admite cererea de apel declarată de către avocatul XXXXXXXXXXXX în interesele lui XXXXXX, a casa parțial hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 01 martie 2017 în partea în care a fost respinsă acțiunea reclamantei XXXXXX împotriva lui XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, intervenient accesoriu - Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și în această parte, a emite o hotărâre nouă.

În conformitate cu prevederile art. 385 alin. (1) lit. a) și c) și art. 389 - 390 CPC, Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău -

DECIDE :

Se respinge ca neîntemeiată cererea de apel declarată de către reprezentantul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 01 martie 2017.

Se admite cererea de apel declarată de către avocatul XXXXXXXXXXXX în interesele lui XXXXXX, se casează parțial hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 01 martie 2017 în partea în care a fost respinsă acțiunea reclamantei XXXXXX împotriva lui XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, intervenient accesoriu - Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și în această parte se emite o hotărâre nouă, prin care se admite pretenția reclamantei XXXXXX și se partajează bunurile proprietate comună în devălmășie ale lui XXXXXX și XXXXXX după cum urmează:

Se atribuie lui XXXXXX dreptul de proprietate asupra a 1.0 parte din bunurile imobile situate în xxxxxx, înregistrate în Registrul bunurilor imobile cu nr. cadastrale xxxxxx (teren); xxxxxx (casă de locuit); xxxxxx (garaj) și xxxxxx (garaj cu beci).

Se anulează sechestrul aplicat prin Ordonanța ofițerului de urmărire penală din cadrul Procuraturii Anticorupție, autorizat prin încheierea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău nr. xxxxxx din xxxxxx, asupra bunurilor imobile situate în xxxxxx, înregistrate în Registrul bunurilor imobile cu nr. cadastrale xxxxxx (teren); xxxxxx (casă de locuit); xxxxxx.02 (garaj) și xxxxxx (garaj cu beci).

Hotărârea în această parte servește temei pentru Subdiviziunea Cadastrală Teritorială Chișinău, filială a Departamentului Cadastru al I.P. Agenția servicii publice de a introduce modificări în Registrul bunurilor imobile în ceea ce privește dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile respective.

În rest, hotărârea primei instanțe se menține.

Decizia este definitivă și executorie, însă poate fi atacată cu recurs în Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale, prin intermediul Curții Subreme de Justiție.

Președintele ședinței, Judecătorul

Angela Bostan

Anatol Pahopol

Veronica Negru